

**Uchwała Nr XVI / 109/2012
Rady Powiatu Kazimierskiego
z dnia 9 listopada 2012r.**

w sprawie: **przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu
Kazimierskiego na lata 2012-2014**

Na podstawie art.4 ust.1 pkt 3a i 4, art.12 pkt.11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) oraz art.180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.)

Rada Powiatu Kazimierskiego uchwala co następuje

- §1. Przyjmuje się 3-letni Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Kazimierskiego na lata 2012-2014, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.
- §2. Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kazimierskiego oraz Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej.
- §3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2012r.

Przewodniczący Rady Powiatu

M. Augustyn
Marek Augustyn

Uzasadnienie

W dniu 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta nakłada na samorzady terytorialne wiele zadań m.in. w zakresie wspierania rodziny, w której występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz sprawowania pieczy zastępczej i pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków. Jednocześnie ustawa dokonuje rozdziału poszczególnych zadań pomiędzy samorzady różnego szczebla.

Do zadań powiatu należy organizacja i rozwój pieczy zastępczej oraz pomoc dla usamodzielnianych wychowanków.

Zgodnie z art. 180 pkt1 ustawy powiat jest zobowiązany do opracowania i realizacji 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej, dlatego też, w celu prawidłowej realizacji przypisanych powiatowi zadań z zakresu pieczy zastępczej opracowano Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Kazimierskiego na lata 2012 – 2014.

Załącznik do Uchwały Nr XVI / 109 /2012
Rady Powiatu Kazimierskiego
z dnia 9 listopada 2012r.

POWIATOWY PROGRAM

ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ

DLA POWIATU KAZIMIERSKIEGO NA LATA 2012-2014

Kazimierza Wielka 2012

**Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej
dla Powiatu Kazimierskiego
na lata 2012 – 2014**

1. Wstęp
2. Podstawy prawne Programu.
3. Diagnoza Powiatu Kazimierskiego w zakresie pomocy społecznej.
4. Rodzinna piecza zastępcza.
5. Instytucjonalna piecza zastępcza
6. Pełnoletni wychowankowie zastępczych form opieki.
7. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
8. Analiza SWOT.
9. Cele programu i zadania do realizacji.
10. Limity zawodowych rodzin zastępczych na lata 2012-2014.
11. Zagrożenia dla realizacji działań ujętych w Programie.
12. Źródła finansowania.
13. Realizatorzy Programu.
14. Partnerzy Programu.
15. Monitoring i ewaluacja Programu.
16. Harmonogram działań.

1. WSTĘP

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa nakłada na samorządy terytorialne szereg zadań m.in. w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, sprawowania pieczy zastępczej i pomocy dla jej pełnoletnich wychowanków. Jednocześnie dokonuje rozdziału poszczególnych zadań pomiędzy samorządy gminne, powiatowe i wojewódzkie oraz określa zasady finansowania zarówno wspierania rodziny jak i systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej.

Program jest dokumentem usprawniającym realizację zadań nałożonych ustawą, umożliwiającym efektywne zarządzanie systemem pieczy zastępczej, a także wskazuje konkretne do wdrożenia działania, które wynikają z analizy problemów społecznych w powiecie.

Program pozwoli skoordynować działania wszystkich podmiotów, realizujących zadania z zakresu pomocy dziecku i rodzinie funkcjonujących na terenie powiatu.

Jednostką organizacyjną wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest w Powiecie Kazimierskim Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zarządzeniem Starosty Kazimierskiego Nr 38/2011 z dnia 25 października 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej wyznaczone zostało na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Kazimierskim.

W Programie wskazano na konieczność podjęcia kompleksowych działań profilaktycznych, wspomagających i wspierających rodzinę biologiczną dziecka, rozwijających i wspierających rodzinną pieczę zastępczą oraz usamodzielniających się wychowanków, a także utrzymujących poziom świadczonych usług przez instytucjonalną pieczę zastępczą funkcjonującą na terenie powiatu.

Program jest zbieżny z założeniami Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2013, w której zdiagnozowano aktualne problemy społeczne powiatu kazimierskiego i wskazano je w celach strategicznych i operacyjnych Strategii.

Za najważniejsze zdiagnozowane problemy społeczne uznać należy :

1. Wynikające ze struktury demograficznej – starzenie się społeczności lokalnej i niepełnosprawność.
2. Wynikające z sytuacji dziecka i rodziny – brak bezpieczeństwa ekonomicznego rodziny i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
3. Wynikające z zagrożenia wykluczeniem społecznym i marginalizacją – ubóstwo, bezrobocie i uzależnienia.

Znaczącą liczebnie grupę problemową stanowią rodziny z problemami w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej – głównie ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne.

Dzieci pozbawione prawidłowej opieki doznają poczucia niesprawiedliwości i bezsilności a doznania te ujemnie wpływają na ich zdrowie, rozwój fizyczny i psychospołeczny. Potrzebują wsparcia, poczucia bezpieczeństwa oraz ciepłego Domu, który stworzyć może rodzina zastępcza. Należy zatem dążyć do stworzenia systemu oferującego szeroki zakres działań prowadzących do zabezpieczenia dzieciom właściwej ochrony i

pomocy , ze szczególnym zwróceniem uwagi na rodzinne formy pieczy zastępczej i wspieranie ich w celu prawidłowego wykonywania powierzonych zadań.

Pieczka zastępcza sprawowana jest w formie:

- 1) rodzinnej,
- 2) instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza:
  - a) spokrewniona,
  - b) niezawodowa,
  - c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- 2) rodzinny dom dziecka.

Pieczka zastępcza zapewnia:

- 1) realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka;
- 2) przygotowanie dziecka do:
  - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
  - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
  - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU:

Działania w zakresie rozwoju pieczy zastępczej, podejmowane są i realizowane w oparciu o następujące przepisy i dokumenty:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka,
- 3) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym
(t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1592 z późn. zm.),
- 4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
(Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.),
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
(t. j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- 6) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej
(Dz. U. z 2011r. Nr 292, poz. 1720),
- 7) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku kodeks rodzinny i opiekuńczy
(Dz.U.Nr 9; poz.59 z późn. zm.).

3. Diagnoza Powiatu Kazimierskiego w zakresie pomocy społecznej.

Powiat kazimierski tworzy 5 gmin , w tym 2 gminy miejsko-wiejskie oraz 3 gminy wiejskie.

Zgodnie z danymi uzyskanymi z urzędów gmin liczba mieszkańców powiatu kazimierskiego wynosiła w kolejnych latach:

Rok (na dzień 30września)	Liczba mieszkańców ogółem	w tym kobiet	w tym mężczyzn
2009	36 618	18 669	17 949
2010	36 065	18 276	17 769
2011	35 725	18 202	17 523
2012	35 511	18 123	17 388

Na podstawie danych otrzymanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Kazimierzy Wielkiej liczba osób bezrobotnych w powiecie w kolejnych latach wynosiła:

Rok (na dzień 30września)	Liczba bezrobotnych i poszukujących pracy ogółem	w tym kobiet	w tym mężczyzn
2009	1771	913	858
2010	1917	952	965
2011	2060	1019	1041
2012	2053	1001	1052

W powiecie kazimierskim nadal problemem jest duży odsetek osób pozostających bez pracy.

Wśród osób zarejestrowanych w PUP przeważają mężczyźni , chociaż tylko nieznacznie liczba mężczyzn przewyższa liczbę kobiet bezrobotnych i poszukujących pracy.

Bezrobocie, szczególnie długotrwałe pozostawanie bez pracy, związane jest z obniżeniem standardu materialnego życia nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. To z kolei może powodować rozprzestrzenianie się rozmaitych patologii społecznych i rozpad rodziny. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem.

Długotrwałe bezrobocie wiąże się z nierzadko nieprawidłowym wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców, alkoholizmem, przestępczością, bezdomnością czy przemocą.

Diagnostując środowiska rodzinne zagrożone dysfunkcją w różnych sferach życia, nie

można zapominać o osobach korzystających z pomocy oferowanej przez ośrodki pomocy społecznej. Dane statystyczne nie są w stanie przedstawić rzeczywistych problemów osób, które często żyją na krawędzi ubóstwa lub też nie korzystają ze wsparcia ośrodków pomocy z uwagi na dochód nieznacznie przekraczający kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania pomocy.

Powody, dla których przyznano świadczenia w poszczególnych gminach powiatu kazimierskiego w latach 2009-2012 ogółem:

Powody przyznania pomocy	Liczba rodzin Liczba osób w rodzinach 2010r.	Liczba rodzin Liczba osób w rodzinach 2011r.	Liczba rodzin Liczba osób w rodzinach 2012r.
Ubóstwo	594 2100	556 1931	548 1855
Sieroctwo	0 0	1 5	0 0
Bezdomność	9 9	8 8	10 10
Potrzeba ochrony macierzyństwa	88 508	85 488	74 379
Bezrobocie	234 1243	446 1446	444 1492
Niepełnosprawność	197 542	180 457	153 294
Długotrwała choroba	198 482	124 296	189 410
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	168 893	148 771	93 578
Przemoc w rodzinie	87 376	105 398	49 161
Alkoholizm	118 552	109 494	46 178
Narkomania	5 13	3 9	3 7
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	12 25	10 27	9 24

Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawczej	4	0	0
	8	0	0
Zdarzenie losowe	4	12	9
	24	33	31
Sytuacja kryzysowa	26	15	5
	97	48	14
Kłęska żywiołowa	6	0	5
	23	0	11

Największą liczbę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej odnotowano z uwagi na bezrobocie oraz ubóstwo. Świadczyć to może o tym, że w rodzinach tych utrzymuje się trudna sytuacja finansowa stała oraz patologia (alkoholizm i przemoc) a dzieci przebywające w takich rodzinach narażone są na ewentualną możliwość umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Powody, dla których przyznano świadczenia w poszczególnych gminach powiatu kazimierskiego na dzień 30.06.2010 ogółem:

Lp.	Powód przyznania pomocy	Gmina Kazimierza Wielka Liczba rodzin	Gmina Skalbierz Liczba rodzin	Gmina Czarnocin Liczba rodzin	Gmina Bejsce Liczba rodzin	Gmina Opatowiec Liczba rodzin
1.	Ubóstwo	465	7	32	89	1
2.	Sieroctwo	0	0	0	0	0
3.	Bezdomność	4	2	0	3	0
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	24	37	14	1
5.	Bezrobocie	203	107	29	50	28
6.	Niepełnosprawność	93	39	27	23	15
7.	Długotrwała choroba	16	81	38	26	37
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	97	9	18	26	18
9.	Przemoc w rodzinie	84	0	2	0	1
10.	Alkoholizm	102	1	3	11	1
11.	Narkomania	4	0	0	0	1
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	4	2	2	0

13.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawczej	3	1	0	0	0
14.	Zdarzenie losowe	4	1	3	0	0
15.	Sytuacja kryzysowa	26	0	0	0	0
16.	Kłęska żywiołowa	2	0	0	0	4
	OGÓŁEM	1119	276	191	244	107

Powody, dla których przyznano świadczenia w poszczególnych gminach powiatu kazimierskiego w roku na dzień 30.06.2011 ogółem:

Lp.	Powód przyznania pomocy	Gmina	Gmina	Gmina	Gmina	Gmina
		Kazimierza Wielka Liczba rodzin	Skalbmierz Liczba rodzin	Czarnocin Liczba rodzin	Bejsce Liczba rodzin	Opatowiec Liczba rodzin
1.	Ubóstwo	445	10	29	72	0
2.	Sieroctwo	0	0	0	0	1
3.	Bezdomność	3	1	0	4	0
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	18	33	22	12	0
5.	Bezrobocie	255	119	18	38	16
6.	Niepelnosprawność	97	35	11	20	17
7.	Długotrwała choroba	24	67	18	15	0
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	98	14	11	19	6
9.	Przemoc w rodzinie	105	0	0	0	0
10.	Alkoholizm	83	1	1	13	11
11.	Narkomania	3	0	0	0	0
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	2	0	3	1
13.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawczej	0	0	0	0	0

14.	Zdarzenie losowe	5	6	1	0	0
15.	Sytuacja kryzysowa	15	0	0	0	0
16.	Kłęska żywiołowa	2	0	0	0	0
	OGÓLEM	1155	288	111	196	55

Powody, dla których przyznano świadczenia w poszczególnych gminach powiatu kazimierskiego w roku na dzień 30.06.2012 ogółem:

Lp.	Powód przyznania pomocy	Gmina Kazimierza Wielka Liczba rodzin	Gmina Skalmierz Liczba rodzin	Gmina Czarnocin Liczba rodzin	Gmina Bejsce Liczba rodzin	Gmina Opatowiec Liczba rodzin
1.	Ubóstwo	433	8	28	74	5
2.	Sieroctwo	0	0	0	0	0
3.	Bezdomność	6	1	0	3	0
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	30	19	11	2
5.	Bezrobocie	262	95	28	40	19
6.	Niepełnosprawność	64	32	16	13	28
7.	Długotrwała choroba	82	42	11	14	40
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	34	20	9	18	12
9.	Przemoc w rodzinie	48	0	0	0	1
10.	Alkoholizm	32	1	0	8	5
11.	Narkomania	2	0	0	0	1
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	1	2	1	1
13.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawczej	0	0	0	0	0
14.	Zdarzenie losowe	2	4	0	2	1
15.	Sytuacja kryzysowa	3	1	0	1	0
16.	Kłęska żywiołowa	2	0	0	0	3
	OGÓLEM	984	235	113	185	138

Ponadto dane statystyczne z Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych wskazują na występowanie wielu sytuacji kryzysowych w rodzinach związanych ze stosowaniem przemocy. Poniższa tabela przedstawia liczbę interwencji kryzysowych w latach 2011-2012.

Wyszczególnienie	2011	2012 (31.10.2012)
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych	43	82
Liczba interwencji domowych z zastosowaniem procedury „Niebieskiej Karty”	43	82

Podejmowane działania na rzecz rodziny powinny być zróżnicowane w zależności od natężenia problemów występujących na danym terenie, należy pamiętać, że innych form wsparcia i pomocy oczekują rodziny z problemami bezrobocia i zagrożenia ubóstwem, a innych rodziny z niewydolnością wychowawczą. W tym celu zasadne jest wykorzystanie istniejącej infrastruktury w podejmowaniu działań pomocowych i wspierających rodziną oraz instytucjonalną pieczę zastępczą.

Należy również pamiętać, że skuteczność podejmowanych działań w dużym stopniu zależy od właściwej współpracy różnych jednostek działających na rzecz pomocy rodzinom, w tym również z organizacjami pozarządowymi.

4. Rodzinna piecza zastępcza

Dzieci częściowo bądź całkowicie pozbawione opieki rodzicielskiej umieszczane są w rodzinach zastępczych bądź w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. W pierwszej kolejności czynione są starania, aby dziecko umieścić w rodzinie zastępczej, a dopiero wówczas, gdy nie ma kandydatów na rodziców zastępczych dla danego dziecka, umieszczane jest ono w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Na terenie Powiatu Kazimierskiego w 2011 r. zastępczą formą opieki i wychowania objętych było **25** dzieci, umieszczonych w **17** rodzinach zastępczych mieszkających na terenie Powiatu Kazimierskiego.

Na 17 rodzin zastępczych składa się:

- 1) **16** rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem. Wychowuje się w nich łącznie **24** wychowanków,
- 2) **1** rodzina nie spokrewniona, w której opiekę znalazło **1** dziecko,

**Rodzaje rodzin zastępczych i liczba dzieci w nich umieszczonych na przełomie
lat 2010 -2012**

rok	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH			LICZBA DZIECI W RODZINACH		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Rodziny spokrewnione	13	16	14	19	24	20
Rodziny nie spokrewnione (nie zawodowe)	1	1	4	1	1	5
Rodziny zawodowe	0	0	0	0	0	0
Ogółem rodziny i dzieci	14	17	18	20	25	25

**Stopień pokrewieństwa rodzin zastępczych z dzieckiem
(rok 2012 - stan na dzień 31.10.2012)**

rok	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH			LICZBA DZIECI W RODZINACH		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dziadkowie	8	8	8	12	12	12
Rodzeństwo	4	6	6	5	9	8
Krewni (ciocia, wujek)	1	2	4	2	3	5
Osoby nie spokrewnione	1	1	0	1	1	0
Ogółem rodziny i dzieci	14	17	18	20	25	25

Miejsce zamieszkania rodzin zastępczych (stan na 31.10.2012)

Lp.	Miejsce zamieszkania	Liczba rodzin	Liczba dzieci
1.	Miasto	3	3
2.	Wieś	15	22
	Razem:	18	25

Struktura wiekowa dzieci w rodzinach zastępczych (stan na dzień 31.10.2012)

Lp.	Przedział wiekowy	Liczba dzieci
1.	0 - 10	12
2.	11 - 18	6
3.	Powyżej 18lat	7

Przyczyny powierzenia dzieci rodzinom (stan na dzień 31.10.2012)

Lp.	Przyczyna	Liczba dzieci
1.	Sieroctwo	4
2.	Pólsieroctwo	7
3.	Niepełnoletność rodziców	0
4.	Wyjazd rodziców za granicę	4
5.	Choroba rodziców, w tym niepełnosprawność	0
6.	Przebywanie rodzica w zakładzie karnym	0
7.	Trudne warunki materialne	0
8.	Patologia , w tym nadużywanie alkoholu	10
9.	Inne	
	Razem	25

**Rodziny zastępcze oraz liczba umieszczonych w nich dzieci
w podziale na gminy funkcjonujące w powiecie kazimierskim w latach 2010 -2012**

Wyszczególnienie	Rok	GMINA Kazimierza Wielka			GMINA Skalbmierz			GMINA Czarnocin			GMINA Bejsce			GMINA Opatowiec		
		2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
OGÓŁEM RODZINY ZASTĘPCZE	Liczba rodzin	7	9	9	4	5	5	1	1	1	0	0	0	2	2	3
	Liczba dzieci	9	12	14	5	6	5	1	1	1	0	0	0	5	5	5
RODZINY SPOKREWNIONE	Liczba rodzin	6	8	7	4	5	4	1	1	1	0	0	0	1	2	2
	Liczba dzieci	8	11	11	5	6	4	1	1	1	0	0	0	3	5	4
RODZINY NIESPOKREWNIONE (NIEZAWODOWE)	Liczba rodzin	1	1	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	Liczba dzieci	1	1	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	1
RODZINY ZAWODOWE	Liczba rodzin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Liczba dzieci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ponadto dzieci pochodzące z Powiatu Kazimierskiego przebywają również w rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie innych powiatów.

Dzieci z powiatu kazimierskiego przebywające w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów (rok 2012 stan na dzień 31.10.2012r.)

	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH			LICZBA DZIECI W RODZINACH		
	rok	2010	2011	2012	2010	2011
Rodziny spokrewnione	2	2	2	3	3	4
Rodziny nie spokrewnione (nie zawodowe)	1	1	2	3	3	2
Rodziny zawodowe	0	0	0	0	0	0
Ogółem rodziny i dzieci	3	3	4	6	6	6

W rozbiciu na typy rodzin przeważającą część stanowią rodziny spokrewnione, stanowi je 77% wszystkich rodzin zastępczych (w roku 2012).

Rodziny zastępcze funkcjonują na terenie 4 gmin Powiatu Kazimierskiego. Najwięcej rodzin zastępczych jest w gminie Kazimierza Wielka i Skalbmierz . Jedynie w gminie Bejsce nie odnotowaliśmy przez okres kilku ostatnich lat żadnej rodziny zastępczej.

Rodzinie zastępczej udziela się pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. Wysokość miesięcznej pomocy pieniężnej, do końca grudnia 2011 r. uzależniona była min. od wieku dziecka, stanu zdrowia dziecka oraz od stopnia pokrewieństwa.

Od 1 stycznia 2012 r. wysokość pomocy uzależniona jest od typu rodziny zastępczej. W przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej świadczenie wypłacane jest w wysokości 660 zł, natomiast w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka świadczenie wynosi 1 000 zł miesięcznie.

Zawodowa rodzina zastępcza otrzymuje dodatkowo miesięczne wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż 2 000 zł.

Finansowanie zadań z zakresu opieki zastępczej, zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej do końca 2011r. należało wyłącznie do zadań powiatu.

Od 1.01.2012 r. gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

Poniższa tabela przedstawia wydatki na rodziny zastępcze w okresie trzech ostatnich lat.

Koszty utrzymania rodzin zastępczych oraz usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych ponoszone przez Powiat Kazimierski w latach 2010 – 2012

Koszt funkcjonowania rodzin zastępczych oraz usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych w zł				
Rok	2010	2011	2012	<i>Przewidywany za 2012</i>
Wydatki Powiatu Kazimierskiego przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodziny zastępczej	142.967,28	146.564,79	121.852,97	148.972,31
Wydatki przeznaczone na usamodzielnienie się wychowanków pieczy zastępczej	82.998,34	77.398,64	54.206,59	75.746,59
Wydatki przeznaczone na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu Powiatu Kazimierskiego a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	59.139,17	41.429,13	50.525,72	57.328,52
Ogółem	285.104,79	265.196,08	226.585,28	282.047,42

5. Instytucjonalna piecza zastępcza

Na terenie Powiatu Kazimierskiego funkcjonuje jedna całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza Zespół Placówek Opieki i Wychowania w Kazimierzy Wielkiej .

Liczba dzieci przebywających w placówce opiekuńczo wychowawczej w na terenie powiatu kazimierskiego w latach 2010 – 2012

Rok	2010	2011	2012
Liczba wychowanków – ogółem	39	36	36
w tym liczba wychowanków z terenu powiatu kazimierskiego	7	4	8

**Liczba dzieci z terenu Powiatu Kazimierskiego przebywających w placówkach
opiekuńczo wychowawczych na terenie innych powiatów
w latach 2010 – 2012**

Rok	Liczba dzieci	Koszt utrzymania
2010	7	120.309,95zł
2011	4	123.593,22zł
2012	4	117.347,30zł

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Zespole Opieki i Wychowania w Kazimierzy Wielkiej wynosił:

w 2010r. – 2.693,29zł

w 2011 r.- 3.134,34 zł

w 2012r. - 3.661,32zł

Poniższa tabela przedstawia jak kształtowały się wydatki na działalność Zespołu Placówek Opieki i Wychowania w Kazimierzy Wielkiej

Rok	2010	2011	2012(30.09.2012)
Koszt utrzymania Zespołu Placówek Opieki i Wychowania w Kazimierzy Wielkiej	1.514.119,60zł	1.443.232,40zł	1.205.484,25zł

Z powyższych danych wynika, że przeciętne koszty utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej z roku na rok wzrastają. Ponadto w sposób jednoznaczny należy stwierdzić, że koszt opieki rodzinnej w przeliczeniu na jednego wychowanka, jest znacznie niższy niż opieki instytucjonalnej, nie mówiąc już o niepodważalnej przewadze opieki rodzinnej, jeżeli chodzi o lepsze warunki prawidłowego rozwoju i wychowania dzieci. Z tych dwóch względów należy wspierać i rozwijać wszelkie formy rodzicielstwa zastępczego.

Aktualnie dzieci, które przebywają w placówkach opiekuńczo – wychowawczych stanowią liczne rodzeństwa, są często w wieku dorastania, w związku z czym znalezienie dla nich kandydatów na rodziców zastępczych, a tym bardziej adopcyjnych jest bardzo trudne, a wręcz niemożliwe. Należy dążyć do tego, żeby kolejne dzieci, które będą musiały opuścić rodzinę naturalną trafiły do rodzinnych form opieki.

Aby zrealizować takie założenie konieczne jest pozyskanie kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze, zapewnienie im korzystnych warunków do podjęcia opieki, a także zapewnienie środków finansowe na utworzenie takiej rodziny.

6. Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

Pełnoletnim wychowankom opuszczającym różne formy pieczy zastępczej przysługuje pomoc pieniężna na kontynuację nauki (dla osób znajdujących się w przedziale wiekowym 18 – 25 lat, które kontynuują naukę w różnych typach szkół) oraz pomoc na usamodzielnienie w formie pieniężnej i na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

W Powiecie Kazimierskim w 2011 r. pomoc w procesie usamodzielnienia udzielana była 17 pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze, oraz 24 pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze.

Tabela 7 przedstawia ilość usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków opuszczających zarówno rodziny zastępcze, jak i placówki opiekuńczo wychowawcze.

Liczba usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki w latach 2010 – 2012 oraz wysokość i forma udzielanej pomocy

Rok	2010		2011		2012	
	Liczba	Kwota świadczeń	Liczba	Kwota świadczeń	Liczba	Kwota świadczeń
Pomoc na kontynuowanie nauki	14	78.090,14	15	57.664,64	13	39.429,57
Pomoc na usamodzielnienie finansowe	0	0	2	9882,00	3	14.541,00
Pomoc na usamodzielnienie rzeczowe	1	4.908,20	2	9.852,00	3	11.336,00

7. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;

- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
  - a) grup wsparcia,
  - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 10) prowadzenie rejestru danych o osobach:
  - a) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
  - b) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
- 11) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 12) finansowanie:
  - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
  - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne,
  - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego;
- 13) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (który stosowany jest w urzędach administracji publicznej realizujących zadania w zakresie określonym w ustawie, stanowią integralne części systemów teleinformatycznych stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych);
- 14) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji w przypadku powstania zaległości z tytułu nie ponoszenia opłatności.

8. Analiza SWOT

(mocne i słabe strony Powiatu Kazimierskiego w realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej)

Opracowanie diagnozy rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w dużym stopniu pozwoli skutecznie realizować cele pieczy zastępczej.

Ważnym aspektem jest też rozpoznanie zasobów infrastruktury społecznej powiatu ponieważ działania podejmowane na rzecz rodziny i dziecka realizowane są poprzez zespół osób i instytucji wspomagających system pieczy zastępczej.

Analiza SWOT służy do określenia faktycznego stanu rzeczy i zasobów z punktu widzenia ich wpływu na wspomaganie lub stymulację procesów rozwoju pieczy zastępczej.

Analizie poddano czynniki wewnętrzne, które określono jako mocne i słabe strony środowiska lokalnego powiatu kazimierskiego oraz czynniki zewnętrzne określające szanse realizacji celów programu i zagrożenia utrudniające pełne wykorzystanie szans i silnych stron środowiska lokalnego.

Mocne strony	Słabe strony
1. Potencjał ludzki, zaangażowanie społeczne. 2. Dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna z instytucjami pomocy społecznej. 3. Wykształcona i doświadczona kadra pracowników PCPR. 4. Społeczna akceptacja działań na rzecz rozwoju pieczy zastępczej.	1. Brak chętnych do tworzenia nowych rodzin zastępczych. 2. Braki kadrowe w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej w aspekcie nowych rozwiązań prawnych. 3. Braki finansowe na rozwój pieczy zastępczej. 4. Brak prawidłowego przepływu informacji między instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. 5. Słaba współpraca partnerów społecznych w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.

Zewnętrzne szanse i zagrożenia realizacji rozwoju pieczy zastępczej

Szanse	Zagrożenia
1. Umocowania prawne działań na rzecz rozwoju pieczy zastępczej. 2. Możliwość korzystania ze środków zewnętrznych.	1. Niestabilność prawna. 2. Trudności w zabezpieczeniu środków finansowych na realizację rozwoju pieczy zastępczej.

Przystępując do realizacji Programu należy brać pod uwagę wszystkie czynniki, ponieważ mają one istotny wpływ na skuteczność osiągnięcia celów rozwoju pieczy zastępczej na terenie powiatu.

Analiza mocnych i słabych stron wskazuje, że powiat kazimierski posiada wewnętrzny potencjał rozwojowy stanowiący atut w tworzeniu i rozwoju pieczy zastępczej ale równocześnie istnieją czynniki wpływające destabilizująco i hamująco na rozwój pieczy, a w szczególności jest to niedobór środków finansowych na ten cel.

9. Cele programu i zadania do realizacji

Głównym celem działań na rzecz wspierania rodziny i dziecka jest **stworzenie warunków dla zintegrowanego systemu pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kazimierskiego.**

Przyjęte kierunki działań powinny sprzyjać wychowaniu dzieci w rodzinie biologicznej zgodnie z zasadą pomocniczości.

Natomiast jeśli jest to niemożliwe i konieczne jest umieszczenie i wychowywanie dziecka poza rodziną naturalną, to przyjmuje się zasadę, że w pierwszej kolejności kieruje się dziecko do różnorodnych form opieki rodzinnej, aby tylko w ostateczności trafiło do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zmieniające się uwarunkowania społeczno-ekonomiczne spowodowały konieczność podejmowania działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu dziecka i rodziny. Tym samym konieczne jest wzmacnianie wsparcia środowiskowego, poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej, pracy socjalnej, a także rozwijanie różnych form rodzinnej pieczy zastępczej.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych określających działania w zakresie pomocy kierowanej do dziecka pozbawionego opieki i wychowania przez rodziców biologicznych, a w szczególności skupiające się na doskonaleniu lokalnego systemu rozwiązywania problemów rodzin, w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

1. Kompleksowe i profesjonalne wsparcie istniejących rodzin zastępczych.
2. Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej
3. Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
4. Wielokierunkowa praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.
5. Utrzymanie poziomu świadczonych usług na terenie Powiatu Kazimierskiego w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
6. Podniesienie kompetencji kadr pomocy społecznej na terenie Powiatu kazimierskiego w zakresie pieczy zastępczej.
7. Rozwój współpracy między jednostkami pomocy społecznej na terenie powiatu.

Organizacja i rozwój pieczy zastępczej jest zadaniem trudnym, wymagającym woli, porozumienia i partnerskiej współpracy instytucji pomocy społecznej różnych szczebli.

10. Limity rodzin zastępczych zawodowych na lata 2012 -2014

W celu realizacji zadań z zakresu rozwoju pieczy zastępczej na terenie powiatu kazimierskiego , planuje się limit rodzin zastępczych zawodowych na okres realizacji Programu

Lp.	Rok	Ilość rodzin zastępczych	Typy rodzin	Sposób utworzenia	
1.	2012	0			
2.	2013	1	Zawodowa rodzina zastępcza	Utworzona nowa lub przekształcona rodzina niezawodowa	
3.	2014	1	Zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	Utworzona nowa lub przekształcona rodzina niezawodowa	

W ciągu najbliższych 3 lat na terenie powiatu kazimierskiego planuje się utworzyć 2 rodziny zawodowe.

Ponieważ na terenie powiatu funkcjonuje placówka opiekuńczo-wychowawcza, która zabezpiecza miejsca dla dzieci z terenu powiatu kazimierskiego, a także dla dzieci z innych powiatów, nie przewiduje się w ciągu najbliższych 3 lat utworzenia rodzinnego domu dziecka.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza oraz rodziny zastępcze zawodowe zabezpieczą potrzeby powiatu w zakresie pieczy zastępczej.

11. Zagrożenia dla realizacji działań

1. Niewystarczająca ilość środków finansowych przeznaczonych na rozwój pieczy zastępczej,
2. Niewystarczająca liczba kandydatów na pełnienie funkcji rodzin zastępczych.
3. Brak współpracy ze strony naturalnych rodziców w celu powrotu dziecka do rodziny.
4. Utrudnianie przez naturalnych rodziców procesu przysposobienia dziecka.
5. Długotrwałe procesy regulowania sytuacji prawnej dziecka.
6. Trudności we współpracy z jednostkami zaangażowanymi w pomoc dziecku i rodzinie.
7. Nierealizowanie indywidualnych programów usamodzielnienia przez usamodzielniających się wychowanków zastępczych form opieki.

12. Źródła finansowania Programu

Działania zawarte w Powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej finansowane będą z następujących źródeł:

1. Budżet państwa
2. Środki własne samorządu powiatowego
3. Środki własne samorządów gminnych (zgodnie z art. 191 ust.8 ustawy)
4. Budżet innych powiatów (zgodnie z art. 191 ust.4 ustawy)
6. Środki zewnętrzne, w tym pozyskane z funduszy strukturalnych.
7. Środki pozyskane z konkursów i innych programów
8. Inne.

Podstawą przyznania środków finansowych na realizację celów określonych w niniejszym Programie jest opracowanie corocznego planu finansowego uwzględniającego wszystkie założenia Programu.

Wysokość środków finansowych uzależniona będzie od wysokości budżetu powiatu kazimierskiego na dany rok kalendarzowy

13. Realizatorzy programu

Realizatorem programu jest samorząd powiatu kazimierskiego poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej pełniące funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Do zadań realizatora należy:

1. Nadzór nad realizacją Programu.
2. Pozyskanie partnerów.
3. Koordynowanie działań.
4. Monitoring i ewaluacja Programu.
5. Składanie Zarządowi Powiatu informacji o efektach realizacji Programu.

14. Partnerzy Programu

W celu skutecznej realizacji założeń Programu, biorąc pod uwagę złożoność a zarazem delikatność działań planuje się, poprzez aktywne uczestnictwo różnych podmiotów, współpracę z następującymi partnerami:

1. Sąd i Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej.
2. Ośrodki pomocy społecznej.

3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
4. Policja.
5. Służba zdrowia.
6. Zespoły Interdyscyplinarne.
7. Placówki oświatowe.

15. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitorowanie „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Kazimierskiego na lata 2012–2014” odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej.

Stały monitoring pozwoli wskazać występujące w programie problemy związane z jego realizacją, zdiagnozować przyczyny ich powstania oraz określić sposoby ich rozwiązywania.

Mierząc różnicę pomiędzy tym co zostało zaplanowane do zrealizowania w danym okresie czasu, a tym co faktycznie udało się osiągnąć odpowiemy na pytanie czy i na ile zostały zrealizowane założenia niniejszego programu.

Po zakończeniu okresu realizacji Programu zostanie sprawdzone, czy w wyniku podejmowanych działań osiągnięto spodziewane rezultaty oraz czy te rezultaty przelożyły się na realizację celów Programu, a także czy środki finansowe, prawne i administracyjne przeznaczone na Program pozwoliły osiągnąć oczekiwane efekty.

Dokonując ewaluacji programu oceniony zostanie zasób kwalifikacji pracowników realizujących zadania pieczy zastępczej i ich wpływ na skuteczną i prawidłową realizację celów.

Zebrane w wyniku działań ewaluacyjnych informacje pozwolą na opracowanie raportu końcowego, w którym ocenimy czy :

- program został zrealizowany w całości założonych celów, czy tylko częściowo, a jeśli częściowo, to jaka była tego przyczyna.

Raport zostanie przedstawiony Zarządowi Powiatu po zakończeniu realizacji Programu.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb.

Harmonogram działań dotyczących rozwoju pieczy zastępczej na lata 2012-2014

CEL GŁÓWNY: Stworzenie warunków dla zintegrowanego systemu pieczy zastępczej

Cel szczegółowy nr 1

Kompleksowe i profesjonalne wsparcie istniejących rodzin zastępczych

Lp.	Działania	Przewidywane efekty	Termin realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Uwagi
1.	Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje rodzin zastępczych	- podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych	Wg potrzeb	PCPR/Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	
2.	Organizowanie i prowadzenie grup wsparcia oraz zapewnienie warunków lokalowych do spotkań rodzin zastępczych w ramach grup wsparcia	- nabycie nowych umiejętności w zakresie opieki i wychowania, - wsparcie w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - umożliwienie wymiany doświadczeń w zakresie sprawowania opieki i wychowania -nawiązywanie kontaktów interpersonalnych - integracja rodzin zastępczych	Wg potrzeb	PCPR	

3.	Przyznawanie świadczeń dla rodzin zastępczych zgodnie z obowiązującymi przepisami	Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci	Zgodnie z przepisami prawa	PCPR	
4.	Zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich (rodziny pomocowe)	Pomoc rodzinom zastępczym	Zgodnie z przepisami prawa	PCPR	
5.	Zapewnianie dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, pedagogicznej i rehabilitacyjnej	- uzyskanie bezpłatnej specjalistycznej pomocy	Wg potrzeb	PCPR	
6.	Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy (poradnictwo i terapia), psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej i prawnej	- poprawa relacji rodzinnych - uzyskanie bezpłatnej pomocy w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych	Wg potrzeb	PCPR	
7.	Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny	- nabycie umiejętności rozwiązywania problemów	Na bieżąco	PCPR/ops	
8.	Rozwój pracy zespołowej na rzecz dziecka i rodziny (zatrudnienie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, utworzenie zespołu ds pieczy zastępczej, rodziny pomocowe itp.)	wzmocnienie kadrowe	Zgodnie z przepisami prawa	PCPR	

9.	Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej	pozyskanie informacji o sytuacji dzieci bieżących	Zgodnie z przepisami prawa	PCPR, koordynator, Ośrodek Adopcyjny	
10	Pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej umieszczonego dziecka		Wg potrzeb	PCPR, Sąd	
11	Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego	Uzyskanie nowej rodziny- rodziny przyspasabiające	Zgodnie z przepisami prawa	PCPR, placówka opiekuńczo-wychowawcza	
12	Podjęmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do środowiska rodzinnego - współpraca z sądemw zakresie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej -współpraca z asystentami rodziny	-umożliwienie powrotu dziecka do rodziny biologicznej	Na bieżąco	PCPR, ops, Sąd	
13	Usprawnianie działalności placówki opiekuńczo-wychowawczej	-wprowadzenie nowych metod pracy i rozwiązań organizacyjnych	Na bieżąco	Placówka opiekuńczo-wychowawcza	

Cel szczegółowy nr 2

Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej

Lp.	Działania	Przewidywane efekty	Termin realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Uwagi
1.	Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki nad dzieckiem	Zwiększenie dostępu do informacji na temat idei rodzicielstwa zastępczego dla mieszkańców powiatu	Na bieżąco	PCPR,ops	
2.	Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez akcje promujące ideę rodzicielstwa zastępczego	Zmniejszenie liczby dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Na bieżąco	PCPR	
3.	Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych	Wzmocnienie kompetencji rodzin	Wg potrzeb	PCPR	
4.	Przeprowadzanie badań i pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy w zakresie spełniania przez kandydatów wymogów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	Pozytywna selekcja kandydatów	Wg potrzeb	PCPR, Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna	
5.	Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej (w tym rodziny zawodowe) , finansowanie	Zwiększenie liczby niezawodowych i zawodowych rodzin	Wg potrzeb	PCPR	

	wynagrodzeń i doposażenie w niezbędny sprzęt nowopowstałych rodzin	zastępczych			
6.	Zapewnienie rodzinom zastępczym świadczeń, finansowanie wynagrodzeń i doposażenie w niezbędny sprzęt nowopowstałych rodzin	Uzyskanie bezpieczeństwa finansowego	Zgodnie z przepisami prawa	PCPR	

Cel szczegółowy nr 3:

Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

Lp.	Działanie	Przewidywane efekty	Termin realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Uwagi
1.	Pomoc w opracowaniu indywidualnych programów usamodzielnienia	Nabycie umiejętności planowania i realizowania swoich celów	Na bieżąco	PCPR, opiekun samodzielnienia	
2.	Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie,	Wsparcie finansowe i rzeczowe	Na bieżąco	PCPR	
3.	Pomoc w uzyskaniu mieszkania - z zasobów gminy - w mieszkaniu chronionym	Poprawa sytuacji materialno -bytowej	Wg potrzeb	PCPR. ops	
4.	Wspieranie osób usamodzielnianych w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym i zawodowym	Integracja ze społeczeństwem	Wg potrzeb	PCPR, ops	
5.	Opracowywanie i realizacja projektów w ramach środków z Unii Europejskiej na rzecz osób usamodzielnianych zagrożonych wykluczeniem społecznym (uczestnictwo w kursach zawodowych i treningach kompetencji i umiejętności społecznych)	1. Uzyskanie kwalifikacji zawodowych 2. Podniesienie kompetencji społecznych 3. Przygotowanie do wejścia na rynek pracy	Wg potrzeb	PCPR	
6.	Motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy i pomocy w uzyskaniu zatrudnienia	Wzmocnienie potencjału zawodowego	Na bieżąco	Koordinator, PCPR	

Cel szczegółowy nr 4 :

Wielokierunkowa praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Lp.	Działania	Przewidywane efekty	Termin realizacji	Realizatorzy /Partnerzy	uwagi
1.	Wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.	Wzrost umiejętności opiekuńczo-wychowawczych	Wg potrzeb	Ops, PCPR	
2.	Wzbudzenie i podtrzymywanie motywacji rodzin biologicznych do współpracy na rzecz powrotu dziecka do rodziny	Zwiększenie liczby dzieci wracających z pieczy zastępczej pod opiekę rodziny biologicznej.	Na bieżąco	PCPR	
3.	Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne poprzez indywidualne rozmowy z rodzinami	zminimalizowanie liczby dzieci poniżej 10 r. ż. umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Wg potrzeb	PCPR, psycholog	